

**ZESPÓŁ SZKOLNO - PRZEDSZKOLNY
IM. MJRA H. SUCHARSKIEGO
W TYLMANOWEJ**

**PROGRAM WYCHOWACZO-
DYDAKTYCZNY
PUBLICZNEGO PRZEDSZKOŁA
W TYLMANOWEJ
NA ROK SZKOLNY 2024/2025**

**PROGRAM ZOSTAŁ OPRACOWANY PRZEZ
ZESPÓŁ NAUCZYCIELI PRZEDSZKOŁA W SKŁADZIE:
GABRIELA DZIUR-CHRYCZYK
JÓZEFA BODZIARCZYK
NATALIA CHLIPAŁA**

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	3
1. Podstawa prawna Programu Wychowawczego	3
2. Cele Programu Wychowawczego.....	4
3. Model absolwenta Publicznego Przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym...7	
4. Założenia programu, metody i formy realizacji.....7	
5. Zadania wychowawcze w zakresie realizacji założeń programu wychowawczego.. 9	
6. Zasady i formy współpracy z rodzicami	10
7. Prawa i obowiązki	11
8. System motywacyjny	12
9. Dziecięcy kodeks zachowań.....13	
10. Standardy osiągnięć dziecka	14
11. Ewaluacja.....	21
12. Podsumowanie... ..	21

WSTĘP

Wychowanie dziecka rozpoczyna się w rodzinie, a przedszkole je kontynuuje, ukierunkowuje i wspomaga. Z istoty wychowania przedszkolnego wynika jego funkcja wychowawcza, która jest integralnie powiązana z funkcją opiekuńczą i edukacyjną. Istotnym elementem odpowiedzialnego wychowania jest pomaganie wychowankowi, by odkrył, zrozumiał i respektował podstawowe wartości, które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia.

Program wychowawczy Publicznego Przedszkola Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. m. H. Sucharskiego w Tylmanowej, został oparty na wieloletnim doświadczeniu i obserwacji dziecięcych zachowań. Program został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w przedszkolu oraz wnioski z nadzoru pedagogicznego w przedszkolu w roku szkolnym 2024/2025.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego, która opisuje proces wspomagania rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym i ściśle skorelowany z programem Ewy Janus „Dobry pomysł”. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych.

Pragniemy, aby rezultatem naszej pracy wychowawczej była dziecięca świadomość swojej wartości i indywidualności. Chcemy, aby każde dziecko rozumiało i respektowało zasady współżycia i współdziałania z innymi ludźmi. Aby nie obawiało się wyrażać swoich emocji, ale szanowało także odczucia innych. Naszym priorytetem jest wpojenie każdemu dziecku-istoty tolerancji, otwartości i wrażliwości- na otaczający je świat.

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Program wychowania przedszkolnego został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78 poz. 483)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawy i rozporządzenia MEN
- Statut Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. m. H. Sucharskiego
- Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego oraz informacja o działalności przedszkola w roku szkolnym 2023/2024

- Programy ogólnopolskie w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2018r. poz.1647)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 r. poz. 502)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego.(Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1658)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych
- Rozporządzenie MEN z dnia 24.08.2017r. (Dz. U. 2017 poz. 1635 z późniejszymi zmianami) w sprawie organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci
- Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, wydanie polskie 4.06.2018r. Zalecenie Rady Unii Europejskiej z dnia 22 maja 2018r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich "Ustawa Kamilka"

2. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

CEL NADRZĘDNY

Celem Programu Wychowawczego Przedszkola jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym

potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno- kulturowym i przyrodniczym.

CELE GŁÓWNE

- Wprowadzanie dzieci w system ogólnoludzkich wartości moralnych.
- Budowanie zachowań kulturalnych i społecznie akceptowanych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Biologiczna sfera rozwoju dziecka:

- zapoznanie z wybranymi cechami ludzkiego ciała;
- przestrzeganie zasad higieny ciała i otoczenia;
- kształtowanie pozytywnej postawy wobec zdrowia;
- budzenie potrzeby racjonalnego odżywiania;
- rozwijanie sprawności ruchowej;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- uświadamianie niebezpieczeństw.

Psychologiczna sfera rozwoju dziecka:

- rozwijanie spostrzegania wzrokowego i słuchowego;
- rozwijanie myślenia przyczynowo- skutkowego, symbolicznego i twórczego;
- rozwijanie pamięci, uwagi i myślenia logicznego;
- kształtowanie zdolności rozróżniania i odtwarzania dźwięków;
- rozwijanie aparatu oddechowego i narządów artykulacyjnych;
- rozwijanie i wzbogacanie słownictwa;
- rozwijanie umiejętności komunikowania się;
- rozwijanie percepcji wzrokowej;
- rozwijanie słuchu fonematycznego;
- przygotowanie do czytania;
- przygotowanie do pisania;
- rozwijanie czytelnictwa;
- przygotowanie do nauki języka obcego nowożytnego;
- rozwijanie orientacji przestrzennej;
- rozwijanie umiejętności organizacji czasu i przestrzeni;
- rozwijanie umiejętności liczenia, dodawania i odejmowania;
- doskonalenie rozumienia pojęcia stałości liczby i równoliczności;
- rozwijanie umiejętności klasyfikowania;
- rozwijanie umiejętności mierzenia i ważenia;
- kształcenie umiejętności mierzenia objętości płynów;
- rozwijanie intuicji geometrycznej;
- zachęcanie do obserwacji przyrody;
- przekazywanie wiedzy przyrodniczej poprzez działanie w różnych porach roku;
- zachęcanie do uprawy roślin i hodowli zwierząt;

- kształtowanie postawy proekologicznej;
- zainteresowanie działalnością badawczą;
- zachęcanie do działalności konstrukcyjno-technicznej;
- zaznajomienie ze środkami transportu;
- zapoznanie z urządzeniami gospodarstwa domowego;
- zapoznanie z rodzajami energii.

Socjologiczna sfera rozwoju dziecka:

- kształtowanie wiedzy o sobie samym;
- doskonalenie czynności samoobsługowych;
- rozpoznawanie emocji i radzenie sobie z nimi;
- zachęcanie do poznawania własnych możliwości;
- zachęcanie do zdobywania informacji na temat członków własnej rodziny;
- zachęcanie do rodzinnego świętowania;
- zacieśnianie więzi rodzinnych;
- zgodne współdziałanie z kolegami z grupy;
- rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie;
- współodpowiedzialność za porządek w sali i jej wystrój;
- budzenie tożsamości regionalnej;
- zapoznanie z zawodami osób pracujących w pobliżu przedszkola;
- budzenie tożsamości narodowej;
- rozwijanie zainteresowań technicznych, wychowanie do pracy;
- zapoznanie z kulturą innych narodów;
- przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej Unii Europejskiej;
- budzenie zainteresowania Ziemią jako planetą ludzi.

Kulturologiczna sfera rozwoju dziecka:

- zachęcanie do obcowania ze sztuką;
- zwrócenie uwagi na barwy w otaczającym świecie;
- zachęcanie do twórczości plastycznej;
- zainteresowanie dzieci teatrem;
- zainteresowanie dzieci filmem;
- rozwijanie zdolności muzycznych poprzez słuchanie muzyki i śpiew;
- zapoznanie z wybranymi instrumentami perkusyjnymi;
- rozwijanie umiejętności ruchu przy muzyce;
- zachęcanie dzieci do twórczości muzycznej;
- zainteresowanie dzieci postępowaniem myśli technicznej;
- rozwijanie ekspresji dziecięcej.

Duchowa sfera rozwoju dziecka:

- budzenie i zaspokajanie głębszych potrzeb wewnętrznych;
- zwrócenie uwagi na wartości moralne, wdrażanie do ich realizacji;
- wpajanie norm i wartości.

W realizacji powyższych celów nauczyciele współpracują ze sobą oraz z całym środowiskiem przedszkolnym, głównie z Rodzicami.

3. MODEL ABSOWENTA PUBLICZNGO PRZEDSZKOLA W TYLMANOWEJ

Absolwent Publicznego Przedszkola jest:

- otwarty i tolerancyjny, życzliwie nastawiony do świata i ludzi;
- wyposażony w wiedzę i umiejętności dostosowane do swoich możliwości;
- odpowiednio przygotowany do obowiązku szkolnego;
- odpowiedzialny za swoje zachowanie;
- aktywny, dociekliwy i kreatywny.

Absolwent Publicznego Przedszkola zna:

- swoje miejsce w świecie - jestem Polakiem, mieszkam w Polsce, mówię po polsku;
- symbole narodowe i szanuje je;
- swoje zalety i mocne strony.

Absolwent Publicznego Przedszkola umie:

- akceptować siebie i innych;
- komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi;
- obcować ze sztuką - teatrem, muzyką, plastyką;
- dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo;
- być odpowiedzialnym za pielęgnowanie i zachowanie naturalnego środowiska;
- okazywać pomoc słabszym, młodszym, niepełnosprawnym.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU METODY I FORMY REALIZACJI

Do głównych założeń programu należą:

- stwarzanie sytuacji, w których dziecko lepiej pozna siebie i innych;
- obserwowanie, naśladowanie przez dzieci rówieśników i dorosłych z otoczenia;
- dokonywanie oceny zachowań innych oraz odniesienie się do zaistniałych sytuacji;
- kierowanie doświadczeniami i stwarzanie przez nauczyciela sytuacji edukacyjnych, sprzyjających kształtowaniu pozytywnego, optymistycznego spojrzenia dziecka na świat oraz budowaniu realnego obrazu samego siebie w środowisku;
- integracja dzieci, nauczycieli i rodziców we wspólnych zajęciach jako pomoc w porozumiewaniu się, lepszym wzajemnym poznaniu;

- poznawanie przez rodziców sposobów wspomagania rozwoju dziecka i sposobu porozumiewania się z nim;
- umożliwienie rodzicom i dzieciom spędzania wspólnego czasu w placówce;
- przeżywanie przez dzieci i rodziców wspólnej radości z przebywania ze sobą i wspólnych działań;
- poznanie werbalnych i pozawerbalnych środków komunikacji z dzieckiem, rodzicami wychowawcą w trakcie spotkań integracyjnych.

Przekaz treści wychowawczych powinien odbywać się drogą najlepiej przyswajalną dla dziecka:

- w sytuacjach problemowych dla dziecka, w których rzeczywiste zdarzenie staje się polem, na którym dokonuje się oceny;
- na zajęciach, gdzie teoretycznie postawione przez nauczyciela zadanie wywołuje problem nie zaistniały, ale konieczny do poznania przez dzieci;
- w rozmowach, w których następuje zderzenie poglądów, wymiana doświadczeń i wypracowane zostają oceny moralne;
- w działaniu, podczas którego utrwalają się pożądane cechy charakteru;
- stwarzanie dziecku sztucznych sytuacji, wywołujących refleksję, z czasem przygotowujących go do prawidłowej reakcji.

Metody i formy pracy wychowawczej

Wszystkie zajęcia w przedszkolu uwzględniają założenia programu wychowawczo-dydaktycznego nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji.

Realizując program wychowawczo-dydaktyczny przedszkola wykorzystujemy elementy wielu atrakcyjnych form i metod wspierających aktywność, samodzielność, zachęcających do twórczych poszukiwań, pozwalających na ukazanie zalet i walorów każdego dziecka.

Metody pracy:

- metody podające (przyswajanie): opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z tekstem;
- metody problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, giełda pomysłów - „Burza mózgów”, inscenizacja;
- metody praktyczne (działanie): ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. rebusy, krzyżówki, rozsypani, prace użyteczne, proste doświadczenia;
- metody aktywizujące: – pedagogika zabawy, Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, C. Orffa, metoda projektów, drama, wystawa (ekspozycja), pokaz.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy;
- czynności samoobsługowe dzieci (np. związane z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.;
- spacer i wycieczki;
- zajęcia organizowane przez nauczyciela z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach;
- udział w imprezach i uroczystościach organizowanych w przedszkolu i poza nim, udział w konkursach.

5. ZADANIA WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE RALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Przedszkole w równej mierze pełni funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Naszym zadaniem jest zapewnienie dzieciom możliwości wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Osiągnięcie celów wychowania zawarte jest w następujących obszarach:

- fizycznym
- emocjonalnym
- społecznym
- poznawczym

ZADANIA WYCHOWAWCZE PRZEDSZKOLA:

1. Poznać i stosować metody skutecznego oddziaływania wychowawczego.
2. Systematycznie prowadzić zajęcia profilaktyczno – edukacyjne uczące dzieci jak chronić się przed niebezpieczeństwem i radzić sobie w trudnych sytuacjach.
3. Współdziałać z instytucjami oraz specjalistami w celu otoczenia opieką i terapią dzieci dotkniętych przemocą i zaniedbanych wychowawczo.
4. Wspierać działania wychowawcze rodziców, integrować oddziaływania wychowawcze własne, rodziny, środowiska.
5. Prowadzić dostosowane do możliwości dzieci formy zabaw wyrabiające asertywność, poczucie własnej wartości, umiejętności słuchania innych i skutecznej komunikacji międzyludzkiej.
6. Stosować system wzmacniania pozytywnych zachowań dzieci.
7. Uczyć szacunku do osób starszych, chorych, niepełnosprawnych.
8. Wdrażać opracowane standardy ochrony małoletnich.

6. ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

Rodzina i przedszkole to dwa ważne środowiska wychowawcze dziecka mające decydujący wpływ na prawidłowy jego rozwój. Współdziałanie nauczycieli i rodziców jest jednym z istotnych czynników prawidłowego procesu wychowawczego. Wpływa zarówno na postępy dzieci w nauce, jak i w zachowaniu. Daje też szansę ciągłego doskonalenia się nauczycieli i rodziców jako wychowawców odpowiedzialnych za wielostronny rozwój dzieci. Skuteczność tego oddziaływania uwarunkowana jest wzajemnym i ścisłym współdziałaniem. Dlatego wychowawcy dążą do ujednoczenia oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych na płaszczyźnie przedszkole-dom oraz do pełnej współpracy rodziców z placówką.

Zakres tej współpracy obejmuje:

1. Udzielanie pełnej i wyczerpującej informacji na temat zachowania dziecka, jego postępów w nauce i trudności z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych,
2. Zaznajomienie rodziców z dokumentami regulującymi pracę przedszkola w szczególności:
 - Statutem Zespołu
 - Podstawą Programową
 - Standardami Ochrony Małoletnich
 - Programem wychowawczo -dydaktycznym publicznego przedszkola
 - Rocznym Planem Pracy
 - kalendarzem Imprez i Uroczystości
3. Udział rodziców w różnego rodzaju formach działalności placówki (przedstawienia, wycieczki, imprezy organizowane w przedszkolu).

Formy współpracy z rodzicami:

- zebrania ogólne z rodzicami oraz Radą Rodziców;
- zebrania grupowe;
- konsultacje indywidualne;
- spotkania okolicznościowe;
- uroczystości, festyny, pikniki;
- prowadzenie kącika dla rodziców;
- kontakty telefoniczne, na grupie Messenger, wpisy w dzienniku elektronicznym;
- plany współpracy z rodzicami;
- tablice informacyjne dla rodziców;
- strona internetowa szkoły;
- włączenie rodziców do organizacji imprez kalendarzowych, przedszkolnych.

7. PRAWA I OBOWIĄZKI

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka w tym do:

- zorganizowanego procesu opiekuńczo- wychowawczo- dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- poszanowania potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania;
- ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej;
- wyrażania swoich uczuć i myśli;
- umożliwienia zdobywania wiedzy przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości;
- opieki i zapewnienie bezpieczeństwa.

W naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- zbilansowanej diety;
- zaspokojenia ciekawości i poznania otaczającej go rzeczywistości;
- badania i odkrywania;
- kontaktu i zabawy z rówieśnikami i dobrowolnego wyboru przyjaciół do zabawy;
- rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
- decydowania i dokonywania wyborów wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- poznania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu dziecko ma obowiązki:

- przestrzegać zasad i norm współpracy w grupie;
- nie oddalać się od grupy bez pozwolenia osoby dorosłej;
- zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne;
- nie przeszkadzać innym w zabawie, gdy sam nie ma na nią ochoty;
- po skończonej zabawie posprzątać miejsce zabawy;
- szanować prawo do zabawy wszystkich kolegów;
- zachowywać zasady bezpieczeństwa podczas zabawy;
- nie przeszkadzać odpoczywającym;
- poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych.

W naszym przedszkolu rodzice mają prawo do:

- zapoznania się z programem nauczania;
- uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego postępów i niepowodzeń;
- wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola;

- uzyskiwania fachowej pomocy pedagogicznej otwartej rozmowy z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych;
- czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola;
- wspierania przedszkola w jego działaniach.

W naszym przedszkolu obowiązkiem rodzica jest:

- przestrzeganie Statutu ZSP;
- wyposażenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory;
- respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji;
- przyprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo;
- przestrzeganie godzin pracy przedszkola;
- informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych;
- przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola;
- wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno-wychowawczym, uczestniczenie w zebraniach rodziców, utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

8. SYSTEM MOTYWACYJNY

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując „Kodeks postępowania” musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie egzekwować go. Skutecznym środkiem wychowania są **nagrody i pochwały**. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka.

FORMY NAGRADZANIA:

- pochwała indywidualna;
- pochwała wobec grupy;
- pochwała przed rodzicami;
- drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, znaczki.

NAGRADZAMY ZA:

- stosowanie ustalonych zasad i umów;
- wysiłek włożony w wykonaną pracę;
- wywiązanie się z podjętych obowiązków;
- bezinteresowną pomoc innym;
- aktywny udział w pracach na rzecz grupy i przedszkola.

Po ustaleniu norm postępowania należy również ustalić konsekwencje za brak podporządkowania się im.

FORMY KARANIA:

- upomnienie słowne indywidualne;
- upomnienie słowne wobec grupy;
- poinformowanie rodziców o przewinieniu;
- odsunięcie od zabawy;
- zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji;
- rozmowa z dyrektorem.

9. DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

CHCEMY	NIE MOŻEMY:
✓ Szanować kolegów;	✓ Bić, popychać, wyrządzać krzywdy innym;
✓ Być kochanymi i umieć kochać;	✓ Przezywać innych;
✓ Pomagać sobie wzajemnie;	✓ Wyśmiewać się z innych;
✓ Być uprzejmymi i uczciwymi;	✓ Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
✓ Bawić się zgodnie;	✓ Niszczyć pracę innych;
✓ Szanować własność innych;	✓ Zabierać cudzej własności bez pytania;
✓ Słuchać poleceń dorosłych;	✓ Oszukiwać;
✓ Dbać o czystość i porządek;	✓ Krzyczeć, hałasować;
✓ Szanować pracę innych;	✓ Biegać w sali zajęć;
✓ Okazywać, co myślimy i czujemy;	✓ Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
✓ Być czystymi i schludnymi;	✓ Mówić brzydkich słów;
✓ Bawić się bezpiecznie;	✓ Bawić się niebezpiecznymi przedmiotami.
✓ Zdrowo się odżywiać.	

10. STANDARDY OSIĄGNIĘĆ WYCHOWAWCZYCH DZIECI
WARTOŚĆ: KULTURA BYCIA

ZASADA	STANDARD OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„BĄDŹ KULTURALNY”	<p>DZIECKO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa form grzecznościowych – proszę, dziękuję, przepraszam; 	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie się stosowania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach; • dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania (postaw nauczyciela, pracowników, postaci z utworów literackich); • utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych;
	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta o zwrotach grzecznościowych – posiada nawyk witania się, żegnania z innymi stosując słowa kluczowe: dzień dobry, do widzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie zwrotów grzecznościowych przez pracowników i rodziców – nauka poprzez naśladowanie; • utrwalanie używania słów w ciągu pobytu dziecka w przedszkolu i poza nim - codzienne sytuacje z życia przedszkola, symulacje, zabawy, gry, scenki rodzajowe;
	<ul style="list-style-type: none"> • jest miłe dla innych osób - kolegów, koleżanek, dorosłych; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie miłych słów oraz dziękowanie innym za nie w codziennych sytuacjach życia przedszkolnego; • wzbogacanie wiedzy w tym zakresie poprzez organizację zabaw, spotkań z bohaterami bajek, baśni, opowiadań;
	<ul style="list-style-type: none"> • okazuje szacunek dorosłym i osobom starszym; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwianie na potrzeby innych członków rodziny; • organizowanie uroczystości przedszkolnych z udziałem rodziców, pracowników, babć, dziadków; • organizowanie spotkań integracyjnych – poznawanie się poprzez wspólną zabawę;
	<ul style="list-style-type: none"> • dba o estetykę otoczenia, w którym przebywa; 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu;

		<ul style="list-style-type: none"> • szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie na wyznaczone miejsce; • wprowadzanie dyżurów w różnych kąciach zabaw, przy posiłkach, szatni, łazience; • wdrażanie do odpowiedzialnego realizowania powierzonego zadania; • uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu – życie zgodne z naturą.
	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady kulturalnego zachowania się przy stole; 	<ul style="list-style-type: none"> • codzienne kształtowanie zasad kulturalnego spożywania posiłków; • opanowanie nawyków kulturalnego jedzenia (nie mówienia z pełną buzią, gryzienia pokarmów itp.); • przyjmowanie prawidłowej postawy podczas posiłków i pracy przy stolikach.
	<ul style="list-style-type: none"> • słucha, gdy ktoś - mówi - nie przerywa; • dzieli się wrażeniami, gdy inni słuchają. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie najprostszych zasad „savoir-vivre” i stosowanie ich w codziennych sytuacjach; • ujednolicenie oddziaływań wychowawczych z rodzicami w tym zakresie.

WARTOŚĆ: WSPÓLDZIAŁANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ

ZASADA	STANDARD OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„BĄDŹ KULTURALNY”	<p>DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgodnie bawi się z rówieśnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do zgodnej zabawy z kolegami i obserwowanie zachowań dzieci; • zawieranie umów, ustalanie reguł zasad właściwego zachowania się w grupie rówieśniczej oraz konsekwentne ich przestrzeganie.

<p align="center">„BĄDŹ KULTURALNY”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • szanuje cudzą własność 	<ul style="list-style-type: none"> • interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie trudu włożonego w ich powstanie; • poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów.
<p align="center">„BĄDŹ KOLEŻEŃSKI”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi podzielić się z kolegami tym, co ma; • nie wyrządza nikomu krzywdy – nie wyśmiewa się, nie przedrzeźnia, nie przezywa; • pomaga potrzebującym kolegom. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie, że inni mają potrzebę uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek, spożywania słodczy w związku z tym dzielenie się nimi; • dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania – rozumienie przeżyć z tym związanych; • wczuwanie się w rolę osoby pokrzywdzonej wykorzystując odpowiednie rekwizyty, organizując scenki dramatyczne; • opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy potrzebują.
<p align="center">„KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • unika krzyku, kłótni, przestrzega określonych umów- rozumie konsekwencje łamania przyjętych umów; • wyraża swoje emocje w sposób zrozumiały dla innych; • nazywa pozytywne cechy charakteru: koleżeństwo, życzliwość, uprzejmość, tolerancję; • prawidłowo przyjmuje krytykę, cieszy się z sukcesów; • unika kłamstwa; • rozróżnia prawdę i fałsz; dobro od zła. 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalenie reguł i norm życia w grupie, przestrzeganie ich – Kodeks Grupy; • posługiwanie się umiarkowanym głosem; • mądre rozwiązywanie zaistniałych konfliktów; • prowadzenie rozmów dotyczących własnych ocen i odczuć, liczenie się z uczuciami drugiej osoby; • stosowanie technik terapeutycznych, ułatwiających dziecku wyzwalenie pozytywnych i negatywnych emocji np. darcie papieru, dmuchanie na bibułę przyklepioną do nosa, zginiatanie gazety • słuchanie utworów literackich; • sytuacje edukacyjne, scenki dramatyczne – nazywanie cech charakteru głównych postaci; • podejmowanie oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach; • rozróżnianie prawdy, fałszu, fantazji, kłamstwa w utworach literackich i w sytuacjach codziennych;

<p>„KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE”</p>		<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów bajek i opowiadań; • układanie zakończeń historyjek obrazkowych, przewidywanie skutków złego postępowania, wyciąganie wniosków; • zwraca się z problemami do drugiej osoby; • poznawanie wzorców właściwego zachowania – postawa nauczyciela, postacie z literatury; • tworzenie przyjaznej aury dającej dziecku poczucie bezpieczeństwa.
--	--	--

WARTOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO, KULTURA BYCIA

<p>ZASADA</p>	<p>STANDARD OSIĄGNIĘĆ DZIECI</p>	<p>PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI</p>
<p>„JESTEM OSTROŻNY- JESTEM BEZPIECZNY”</p>	<p>DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zakazu nie oddalania się od grupy (z określonego miejsca) • rozumie zakaz brania do rąk nieznanego przedmiotów, produktów • informuje dorosłych o swoich dolegliwościach, złym samopoczuciu • zna swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania • unika niebezpiecznych zabaw i zachowań • zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, ogród przedszkolny) oraz na wycieczkach; • przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia; • omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia czy innej dolegliwości; • zapamiętanie własnego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania • dostarczanie dzieciom wzorów zachowania poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań; • poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu.

	<ul style="list-style-type: none"> nie zbliża się do nieznanych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> spotkanie z weterynarzem, policjantem - omówienie zachowań zwierząt gdy: zwierzę jest zdenerwowane, chore, boi się;
<p>„JESTEM OSTROŻNY- JESTEM BEZPIECZNY”</p>	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych 	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie zasad pieszego ruchu drogowego; dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy, współpraca z Policją.
	<ul style="list-style-type: none"> uważnie porusza się po budynku przedszkola oraz w ogrodzie przedszkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> uważnie porusza się po budynku przedszkola; wprowadzenie zasad pieszego ruchu drogowego; dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki); dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki); współpraca z Policją.

WARTOŚĆ: ZDROWIE

ZASADA	STANDARD OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
<p>„DBAJ O SWOJE ZDROWIE”</p>	<p>DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> nie krzyczy, mówi umiarkowanym głosem często przebywa na świeżym powietrzu, hartuje swój organizm 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowy z dziećmi, przykład osobisty nauczyciela; zabawy słuchowe, muzyczno ruchowe, dydaktyczne; prowadzenie zabaw ruchowych na sprzęcie terenowym, z wykorzystaniem sprzętu sportowego; ubieranie się stosownie do warunków atmosferycznych oraz danej sytuacji (nie przegrzewanie, nie wyziębianie organizmu);

„DBAJ O SWOJE ZDROWIE”		<ul style="list-style-type: none"> • spacery wycieczki do różnych środowisk przyrodniczych; • udział w zawodach, olimpiadach sportowych
	• zjada urozmaicone posiłki	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcenie o zjadania posiłków przygotowanych w przedszkolu • omówienie z dziećmi zawartości witamin w poszczególnych produktach; • zachęcenie o zjadania zdrowych produktów potrzebnych do prawidłowego rozwoju; • wyeliminowanie z diety dziecka słodczy, chipsów oraz szkodliwych napojów typu coca-cola.
	• pamięta o korzystaniu z zabiegów higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> • dbanie o częste mycie rąk (przed posiłkiem, po skorzystaniu z toalety, po skończonej zabawie); • uświadomienie konieczności mycia zębów co najmniej dwa razy dziennie;
„DBAJ O SWOJE ZDROWIE”		<ul style="list-style-type: none"> • dbanie o wygląd i higienę osobistą (paznokcie, włosy, schludny ubiór) • korzystanie z chusteczek higienicznych w razie potrzeby.
	• nie obawia się wizyty u lekarza	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie w przedszkolu spotkań z pracownikami służby zdrowia (pediatra, pielęgniarka, stomatolog); • rozmowy z dziećmi na podstawie historyjek obrazkowych, literatury; • organizowanie wycieczek do ośrodków zdrowia, apteki; • wdrażanie do potrzeby kontrolowania i leczenia zębów.

WARTOŚĆ: RODZINA I KRAJ

ZASADA	STANDARD OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
<p>„POZNAJE TRADYCJE RODZINNE I NARODOWE”</p>	<p>DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultywuje tradycje swojej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny; • aktywnie uczestniczy w przygotowaniach do świąt.
	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta o uroczystościach rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział członków rodziny w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, zajęciach otwartych, festynach; • samodzielne wykonanie upominków dla członków rodziny.
	<ul style="list-style-type: none"> • jest dumne z kraju, w którym mieszka; • szanuje język ojczysty i tradycje narodowe; • zna piękno swojego kraju, regionu, miast; • wie, gdzie pracują jego rodzice i zna wartości wpływające z wykonywanego zawodu. 	<ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie dzieciom ich przynależności narodowej (zajęcia, każda nadarzająca się okazja) – jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce; • poznawanie mapy Polski, najważniejszych miast i rzek; • słuchanie legend, oglądanie wpływające z wykonywanego zawodu filmów o tematyce narodowej, poznawanie godła, herbu i flagi Polski oraz naszego miasta; • organizowanie spacerów i wycieczek – kierowanie obserwacji dziecka na miejsca charakterystyczne dla dzielnicy, miasta, kraju; • prowadzenie rozmów, zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców, dziadków, zapraszanie przedstawicieli na zajęcia do przedszkola; • realizowanie tematów kompleksowych dotyczących poznawania zawodów np. strażaka, lekarza, policjanta, nauczyciela itp.

11. EWALUACJA:

W ewaluacji uwzględnia się opinie Dyrektora, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, przedstawicieli organów prowadzących oraz wnioski z nadzoru pedagogicznego.

Sposoby ewaluacji:

- Analiza dokumentów – dziennik, plany miesięczne grup
- Arkusze obserwacji
- Ankiety – kierowane do rodziców, nauczycieli
- Ocena realizacji założeń programów realizowanych w danych roku szkolnym na końcoworocznej Radzie Pedagogicznej
- Autorefleksja

12. KRYTERIA SUKCESU

- przedszkolny program wychowawczy został stworzony przez całą społeczność przedszkola;
- jest akceptowany przez rodziców;
- zawiera ustalone priorytety wychowawcze;
- wspiera i wyposaża dzieci w przyjęte wartości, zasady, normy;
- sprzyja rozwijaniu samodzielności i samorealizacji dzieci oraz pracowników przedszkola;
- jest otwarty, podlega monitorowaniu;
- jest spójny z programem wychowania przedszkolnego.